

Päätös kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja sitä koskevan tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä

ASIA	Keilaniemen edustan merialueen ruoppausta, täyttöä ja rantamuurin rakentamista koskevan kalatalousvelvoitteen toteuttamis- ja tarkkailusuunnitelman hyväksyminen, Espoo
HAKIJA	Espoon kaupunki
ASIAN VIREILLETULO	Ramboll Finland Oy on toimittanut 31.3.2025 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -yksikölle hyväksyttäväksi Espoon kaupungin esityksen Keilaniemen edustan merialueen ruoppausta, täyttöä ja rantamuurin rakentamista koskevan kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelmaksi.
TOIMINTA	Hankealue sijaitsee Espoon Keilalahden perukassa Keilaniemen länsipuolella. Vesirakentamishankkeeseen sisältyy merialueen ruoppausta noin 1,1 ha alueella ja täyttöä noin 1,4 ha alueella. Ruoppausmassat, noin 50 000 ³ ktr, läjitetään Espoon kaupungin meriläjitysalueelle Rövargrundetiin. Hankkeesta aiheutuu kalataloudellista haittaa rakennusvaiheessa ruoppaus- ja täyttötöistä sekä pysyvästi menetettävästä täyttöjen alle jäävästä vesialueesta.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA KALATALOUSVELVOITTEET

Hankkeelle on myönnetty vesitalouslupa Etelä-Suomen aluehallintoviraston 16.5.2024 antamalla päätöksellä (nro 109/2024, dnro ESAVI/18463/2023). Päätökseen sisältyy seuraava lupamääräys kalatalousvelvoitteeksi:

15. Luvanhaltijan tulee tehdä kevätkutuisten kalojen kutu- ja poikasaluetta koskeva kalataloudellinen kunnostustoimenpide (kalatalousvelvoite) Seurasaaren vesimuodostuman (FI2_SS028) alueella Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen kanssa tarkemmin sovittavassa kohteessa. Kunnostustoimenpiteen tulee olla yhtä suuri tai suurempi kuin hankkeesta kutu- ja poikasalueille aiheutuva pysyvä haitta.

Yksityiskohtainen suunnitelma kalatalousvelvoitteen toteuttamiseksi (kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelma) tulee toimittaa kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Luvanhaltijan on tarkkailtava kalatalousvelvoitteen tuloksellisuutta kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

ESITETTY KALATALOUSVELVOITTEEN TOTEUTUSSUUNNITELMA

Hakija esittää kalatalousvelvoitteen toteuttamiseksi, että rakennushankkeen yhteydessä ranta muotoillaan loivaksi, ja uuden rantaviivan itälaitaan tehdään ruovikkosaareke, joka valmistuttuaan korvaa rakennushankkeen myötä menetettyä rantaviivaa Keilalahden koillisosassa. Suunnitelman mukaan ruovikkosaareke voi kasvillisuutensa ja suojaisuutensa vuoksi korvata menetetyn rantaviivan myötä hävinneen kalojen poikastuotantoalueen täysimääräisesti. Ruovikkosaarekkeen täyttyminen kasvillisuudella kestää kuitenkin ennakoarvion mukaan useamman vuoden. Kalatalousvelvoitteen toimenpiteet on suunniteltu kompensoimaan kevätkutuisten kalojen lisääntymiselle aiheutuvaa haittaa siksi aikaa, kunnes Keilalahden luonnollinen poikastuotantopotentiaali on palautunut vähintään hanketta edeltävälle tasolle.

Lisäksi kalatalousvelvoitteen toteuttamiseksi esitetään kevätkutuisten kalojen poikastuotantopotentiaalin lisäämistä kututuroilla kolmena hankkeen toteuttamisen jälkeisenä vuonna. Turoja viedään kunakin vuonna 15 kpl Keilaniemen ja Leppäluodon lähimerialueille.

Kututuroina käytetään lähtökohtaisesti joulukuusia, jotka upotetaan kevättalvella n. 1–3 m syvyyseen veteen ahventen ja muiden kevätkutuisten kalojen kutupaikaksi. Paitsi kutualustoina, turot toimivat suojapaikkoina vastakuoriutuneille kalanpoikasille. Kevään edetessä turojen ympärille myös kerääntyy kalojen ravinnoksi sopivaa pieneliöstöä.

Vuosittaisten tarkastusten ja uusien turojen lisäämisen yhteydessä aiemmin vesialueelle lisätyt turot tarkistetaan ja huonokuntoiset poistetaan vedestä. Kututuroiksi yhä soveltuvat aiemmin lisätyt kuuset jätetään veteen kalatalousvelvoitteen toteuttamisen loppuun asti. Kaikki alueelle viedyt turot poistetaan vedestä kalatalousvelvoitteen toteuttamisen jälkeen, alustavan arvion mukaan keväällä 2029. Turot kierrätetään asianmukaisesti.

ESITETTY KALATALOUSVELVOITTEEN TULOKSELLISUUDEN TARKKAILUSUUNNITELMA

Suunnitellun täyttöalueen länsirannalla tehdään rakennustöitä edeltävä ennakkotarkkailu, jonka jälkeen meritäytön loivennettuun luiskaan rakennetun vesikasvialueen poikastuotantopotentiaalia tarkkaillaan neljänä vuonna esirakentamisen valmistumisen jälkeen.

Tarkkailumenetelmänä käytetään valkolevy- ja kauhamenetelmää, joka sopii käytettäväksi matalille kasvillisuusrannoille. Tarkkailu tehdään Keilalahden rannassa jokaisen tarkkailuvuoden keväänä kolmena eri ajankohtana. Lisäksi kerran keväällä tarkistetaan Keilalahden täyttöalueen edustalla, Leppäluodon rannalla sekä Keilalahden pohjoispuolella sijaitsevista turoista mätinauhojen esiintyvyys sekä

arvioidaan mahdollisuuksien mukaan myös mädin runsautta ja sen vaihtelua eri alueilla.

Lisäksi tarkkailuraporteissa kirjataan soveltuvilta osin Helsingin ja Espoon edustan merialueen kalataloudelliseen tarkkailuohjelmaan sisältyvien Gulf Olympia -poikaspyyntien tulokset Keilalahden tutkimuslinjalta. Viimeisimmät yhteistarkkailuun sisältyvät poikaspyynnit on toteutettu vuonna 2022 ja seuraavat ajoittuvat vuosille 2025 ja 2028.

Kalatalousvelvoitteen toteuttamista ja tuloksellisuuden seurantaan koskevat vuosiraportit toimitetaan kalatalousviranomaiselle jokaisen tarkkailuvuoden loppuun mennessä. Viimeisen tarkkailukevään jälkeen laaditaan yhteenvetoraportti, jossa tarkastellaan kalataloudellisen tarkkailun tuloksia rakennushankkeen kalastovaikutusten näkökulmasta koko tarkkailujakson ajalta. Yhteenvetoraportti toimitetaan kalatalousviranomaiselle, Uudenmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Helsinki-Espoon kalatalousalueelle viimeisen tarkkailuvuoden loppuun mennessä.

Kalatalousvelvoitteen toteutumissuunnitelman ja tätä koskevan tarkkailusuunnitelman yksityiskohtaisemmat tiedot ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta suunnitelmaesityksestä.

TOTEUTETTU ENNAKKOTARKKAILU

Velvoitteen tuloksellisuuden ennakkotarkkailuun liittyvät maastotyöt on toteutettu touko-kesäkuussa 2025 Ramboll Finland Oy:n toimesta. Ennakkotarkkailun maastotöiden toteuttamisesta on sovittu erikseen sähköpostitse kalatalousviranomaisen ja tarkkailun toteuttajan välillä.

Ennakkotarkkailuun sisältyi ohjelman mukaiset hauen poikaskartoitukset Keilaniemen länsipuolen rakentamattomalla rantaosuudella kolmena eri ajankohtana. Lisäksi poikaskartoitusta tehtiin Keilaniemen itärannalla, joka arvioitiin maastokäynnillä kutualueeksi soveltuvaksi.

Tarkkailun toteuttajan mukaan hauen ja särkikalojen poikasia havaittiin Keilaniemen itäpuoleisella rannalla, mutta ei varsinaisella hankealueella Keilaniemen länsipuoleisella rannalla. Ennakkotarkkailusta raportoidaan yksityiskohtaisemmin osana ensimmäistä vuosiraporttia.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN

Kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelmasta on pyydetty lausunto Helsinki-Espoon kalatalousalueelta.

Kalatalousalue puoltaa lausunnossaan kututurojen käyttöä. Kalatalousalueen mukaan joulukuuset on todettu toimivaksi ratkaisuksi. Ne lisäävät erityisesti ahvenen ja kuhan kutupaikkoja ja toimivat poikasten

suoja-alueina. Lisäksi ne moninkertaistavat upotuspaikkojen pohjaeläintuotantoa tarjoten monipuolista ravintoa kaiken kokoisille kaloille. Kalatalousalue katsoo, että kututurojen käyttöä voitaisiin jatkaa kahdella vuodella, jotta luontainen kasvillisuus ehtii kunnolla palautua. On tärkeää, että turot poistetaan käytön jälkeen, jotta ne eivät kulkeudu virtojen mukana ja aiheuta haittaa verkkokalastajille. Lisäksi lausunnossa esitetään, että velvoitteeseen liittyvät raportit toimitetaan myös kalatalousalueelle.

RATKAISU

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen hyväksyy 31.3.2025 toimitetun Keilaniemen edustan merialueen ruoppausta, täyttöö ja rantamuurin rakentamista koskevan kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja siihen liittyvän tarkkailusuunnitelman seuraavilla lisäyksillä:

- Kututurojen käyttöä tulee jatkaa kahdella vuodella siten, että turoja viedään veteen yhteensä viiden vuoden ajan. Viimeiset jäljellä olevat turot tulee poistaa vedestä aikaisintaan vuoden kuluttua ja viimeistään kahden vuoden kuluttua viimeisimpien turojen veteen viemisen jälkeen. Kahden lisävuoden osalta raportoinniksi riittää sähköpostitse kalatalousviranomaiselle ja Helsinki-Espoon kalatalousalueelle tehtävä ilmoitus, josta selviää turoista ja mätinauhoista tehdyt havainnot sekä lisättyjen ja poistettujen turojen lukumäärä.
- Kalatalousviranomaiselle tulee tehdä ilmoitus, kun viimeiset kututurot on haettu pois vedestä.
- Valkolevy- ja kauhamenetelmällä tehtävää kutualueiden tarkkailua tulee toteuttaa ohjelmassa mainitun alueen lisäksi ennakkotarkkailuun sisällytetyllä alueella Keilaniemen itäpuoleisella rannalla.
- Kalatalousvelvoitteen toteutusta ja tuloksellisuuden tarkkailua koskevat vuosiraportit tulee toimittaa kalatalousviranomaisen lisäksi Helsinki-Espoon kalatalousalueelle ja pyydettyä Uudenmaan ELY-keskukselle ja Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

RATKAISUN PERUSTELUT

Toimenpidevelvoitteen ja sitä koskevan tarkkailun toteuttaminen esitetyn suunnitelman ja päätösratkaisun mukaisesti on ennalta arvioituna riittävä hankkeen vaikutusten lieventämiseksi sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimiseksi.

Jatkamalla kututurojen käyttöä kahdella vuodella varmistutaan siitä, että hankealueen uuden rantavyöhykkeen ja ruovikkosaarekkeen kasvillisuus on palautunut riittävästi turvaamaan kevätkutujen kalojen kutua ja hankkeen vesirakentamistöissä menetettyä poikastuotantoa.

Keilaniemen itäpuoleisen rannan kutualueen poikasseuranta on tarpeellinen, jotta saadaan tietoa hauen ja muun kalaston poikastilanteen

vaihtelusta myös varsinaisen hankealueen ulkopuoliselta vertailualueelta. Tämä mahdollistaa hankkeen vaikutusten luotettavamman arvioinnin ja vertailun eri alueiden välillä. Poikastuotantoon ja sen vaihteluun eri alueiden välillä vaikuttavat myös hanketoiminnasta riippumattomat ympäristöolosuhteet, kuten kudun aikainen meriveden korkeuden vaihtelu eri vuosina. Näin ollen mahdolliset laadulliset ja ympäristöolosuhteisiin liittyvät erot nykyisten ranta-alueiden ja kunnostettavan poikasalueen välillä on tarkoituksenmukaista huomioida tarkkailutulosten arvioinnissa ja raportoinnissa.

Helsinki-Espoon kalatalousalueen antama lausunto on huomioitu ratkaisussa.

TOTEUTTAMIS- JA TARKKAILUSUUNNITELMAN MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Päätöstä voidaan tarvittaessa muuttaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Pieniä muutoksia suunnitelman suorittamistapaan tai aikatauluun voidaan tehdä ilman päätöksen muutosta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tai ELY-keskuksen aloitteesta.

Tämä päätös on voimassa, kunnes uusi päätös asiasta on annettu.

OIKEUSOHJEET

Vesilaki (587/2011) 3 luvun 11 §, 14 § ja 15 §.

Hallintolaki (434/2003)

KÄSITTELYMAKSU

2 h á 70 €, yhteensä 140 €, arvonlisävero 0 %. Käsittelemaksun periminen perustuu valtioneuvoston asetukseen 794/2024. Lasku lähetetään erikseen valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen sekä maksuun voidaan hakea oikaisua Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus liitteenä.

LIITTEET

Päätöstä ja maksua koskevat oikaisuvaatimusosoitukset

Suunnitelmaesitys

JAKELU

Päätös hakijalle

TIEDOKSI

Päätösjäljennös:

Espoon kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiset

Helsinki-Espoon kalatalousalue

Uudenmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Ilmoittaminen päätöksestä:

Päätös julkaistaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskuksen internet-sivustolla.

Päätöksen on esitellyt kalastusbiologi Joonas Ikävalko ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja VARELY/2616/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2616/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ikävalko Joonas 30.06.2025 13:47

Ratkaisija Koivurinta Mikko 30.06.2025 14:10